

JOHN ANDERSSON:

Revolutionär klasskamp

eller parlamentariskt reformarbete?

Valkamp och social fred med kapitalismen.

Vid varje valtillfälle nedlägga arbetarna en oerhörd energi. De arbeta under högtryck för att framskapa det bästa valresultatet. Och lyckas det att göra framsteg vid valurnorna, stiger entusiasmen bland dem, en entusiasm som vore värd en bättre sak.

Det är jubel och glad förtröstan. Åter har nya representanter, förande arbetareklassens talan, blivit placerade i den lagstiftande församlingen. Nu är det närmare den tid då majoriteten ernås, och då må väl den efterlängtnade friheten komma: - - -. Massorna råka liksom i extas.

Men bedrägliga utopi! Det hela värkar bluff. Jublet är fullständigt obefogat. Det gäller ju endast de "erövrade" mandat. Väljarmassorna tänka ej längre i de flesta fall. De undersöka ej det ekonomiska livets lagar, huru de värka, vilken väg utvecklingen har tagit, tager och alltjämt kommer att taga, eller om parlamentarismen värkligen är det vapen som arbetarna med fördel kunna använda i sin kamp för friheten.

Detta göra de ej. Endast persondyrkan. Med beundran blickar arbetarna upp till de individer, vilka äro valda för att med sina långa och väl svarvade tal söka prata omkull kapitalismen.

Det är hela den kamp de skola föra. Men vilken kamp! Absolut oduglig! Politikerna ha i stor utsträckning dragit arbetarna från den nödvändiga ekonomiska klasskampen. De ha under tidernas lopp blivit inbillade att politiken i främsta rummet är det vapen varmed frigörelsekampen skall föras. De ekonomiska organisationerna, som dock är arbetareklassens förnämsta kamporgan, ha politikerna sökt att skjuta i bakgrunden.

Många arbetare ha i kapitalismens våld lämnat det ekonomiska kampfältet, där dock de säkraste segrarna kunna vinnas, och dragits med i det parlamentariska spegelfäkteriet och ordkåbblen, som är tämligen betydelselöst för all verklig klasskamp. Medan man arbetar på att genom politiken lossa slaveriets bojar, låter man sig godvilligt, utan vidare mostånd, på det ekonomiska området bindas till både händer och fötter genom skändliga slavavtal och under villkor som göra dem till industriella löneslavar.

Likväl säga de sig arbeta för arbetareklassens frigörelse från den ekonomiska utplundringen. Märkvärdiga frigörelse! Det är en enda stor bluff. Eller ett självbedrägeri. Under riksdagsperioderna är det ett väldigt kacklande i politikernas hönsgrå - parlamentet. Där tisslas och tasslas hit och dit. Partierna jonglera med sina motioner och förslag och alla vilja de ha dem genomförda.

Men huru få detta? Jo, det måste ske i kompromissens tecken. Förslagen filas av här och var för att bli mera antagliga och lättare att trumfa igenom och

samarbetets band knyts i riksdagshusets korridorer mellan de olika partiåskådningarnas representanter.

Hjalmar Branting yttrar i en liten not till Fr. Engels bok: "Socialismens utveckling från utopi till vetenskap", att, "socialismens mål kan nås genom samarbete med närstående politiska partier". Eller med andra ord: han tror, att socialismens mål, som ju är avskaffandet av den privata äganderätten skall nås på så sätt, att överklassen som nu äger kapitalet, skall samarbeta med arbetarna för avskaffande av privatäganderätten. D. v. s. de skola beröva sig själva sin egendom.

Bedrövliga utopi! Kammarjoller! Man måste vara tämligen fördomsfri för att kunna framhålla sådant, som ej går att omsätta i praktiken.

Samhällsföreteelserna runt om i världen visa oss tydligt att arbetsköparna ej godvilligt lämna ifrån sig något, utan att de varje gång måste tvingas därtill medels arbetareklassens organiserade makt.

Vid varje tillfälle arbetareklassen under gångna tider gått till stora Strider mot kapitalismen har arbetarna måst kämpa ensamma. Var ha de närstående politiska "vännerna" varit vid dessa tillfällen? Jo, som motståndare. Från de mest konservativa högermännen till de mest radikala liberaler ha de uppträtt mot den kämpande arbetareklassen. så kommer det även att vara i framtiden. Under alla kommande strider arbetarna måste föra mot arbetsköpareklassen, kommer alltid denna klass att stå emot oss. Det gäller nämligen för denna att bevara sin roffade egendom och då tages sannerligen ej hänsyn till några politiska åskådningar. Under den ekonomiska kampen försvinna de mindre meningsskiljaktigheterna och kapitalisterna samla sig gemensamt om den gyllene guldkalven.

Med detta för ögonen gäller det för oss revolutionärer, att föra en hårdare hamp mot övertron på det parlamentariska spegelfäkteriet, och rusta oss för den direkta ekonomiska aktionen.

"Arbetareklassens frigörelse kan endast vara dess eget verk". Så var den första internationalens paroll till arbetarna. Vi få ej liksom de parlamentariska arbetarepartierna frångå denna paroll, utan vi måste upptaga densamma och föra kampen därefter. 'Lämna inte ut kampen på entreprenad till valda representanter utan handla själv i egenskap av producent.

Och vad det gäller samarbetet så vill jag fastslå att någon social fred kan aldrig förverkligas mellan de olika samhällsklasserna; mellan dem måste stå en social strid, en revolutionär, ekonomisk klasskamp, som inte får och inte kan sluta förrän arbetareklassen raserat klassamhällets grundvalar och därmed orsakerna till det rådande eländet.

Politikerna splittrar arbetaresolidariteten och kampen.

Den internationella arbetarerörelsen ser bedrövlig ut just nu. Vanmäktig och oduglig till verklig kamp mot sin mäktige fiende, kapitalismen. Nu mera än någonsin hade en arbetareklassens gemensamma och eniga kamp varit nödvändig och behövlig för att slå ned reaktionens försök att kasta arbetarna tillbaka till det mest ohyggliga slaveri. Världsreaktionen har överallt lyftat sitt huvud och på många håll med framgång genomfört sin avsikt att nedbryta arbetarnas organisationer och nedpressa deras levnadstandard.

I Spanien, Amerika, Italien, Tyskland, ja, överallt har världsreaktionen satt sina blodiga spår.

Den organiserade arbetareklassen, världen över, har icke förstått att utnyttja

den situation som världskriget och revolutionsrörelserna framskapade. Den har inte stått i höjd med situationen, den har inte haft det rätta greppet om de möjligheter, som förelågo för att kunna ingripa med kraft mot kapitalismen och söka att genomföra socialismen. Det hade varit det värdigaste svaret från arbetareklassens sida efter de ohyggligheter mänskligheten genomgått under det blodiga världskriget.

Varför ha inte arbetarna gjort detta? Varför ha de ej utnyttjat situationen till sin fördel? Jo, för det de inte varit revolutionärt organiserade på det ekonomiska kampfältet och gjort sina ekonomiska organisationer oberoende av de politiska partirörelserna.

Som gammal organiserad med öppen blick för internationella företeelser inom arbetarerörelsen betänker jag mig inte ett ögonblick för att påstå att det varit de politiska partirörelserna som nu mera än någonsin har gjort den ekonomiska kamprörelsen oduglig till revolutionär kamp samt fortsätter att sönderspränga sammanhållningen arbetarna emellan. Arbetarna ha i stora massor på grund av de partistrider de ekonomiska organisationerna äro indragna uti, glömt sin uppgift att organisera sig som klass för att föra kamp mot sin naturliga fiende, kapitalistklassen.

Arbetarna ha istället uppdelat sig i partigrupper, som med alla medel bekämpa varandra.

Runt omkring i länderna ha de olika "socialistiska" partierna blivit flera och flera. Det är inte nog med ett eller två i varje land, nej, 5 o 6, ja till och med 7. Alla säga de sig inneha den rätta tron på Marx och hans apostlar, och alla försöka de att utnyttja fackföreningsrörelsen för sina speciella partipolitiska syften. Särskilt kommunisterna hålla nu på med en hänsynslös kamp världen runt för att söka erövra de ekonomiska organisationerna samt underordna dem sin partirörelse. De andra partierna göra även samtidigt allt för att behålla sitt inflytande över den ekonomiska kamprörelsen.

Det är denna inbördes kamp bland de organiserade arbetarna som kapitalismen utnyttjar, i sin kamp mot arbetareklassen åsidosätter den sina eventuella politiska stridigheter samt uppträder gemensamt som en klass. De fråga ej vilken politisk uppfattning den eller den kapitalisten har, De ge en god dag i vilka politiska teser de omfatta. Nej för dem finnes en samlande front, att utom de politiska partispörsmålen föra en gemensam ekonomisk och brutal kamp för arbetareklassens utplundring.

Vi arbetare ha oändligt mycket att lära av kapitalismen i detta avseende. Det är på tiden att även vi, alla och envar, överlämna de partipolitiska spörsmålen behandling till partimötena samt upptager en gemensam och enig klasskamp istället för den solidaritetsupplösande partikampen. Här i Sverige ha vi ju arbetarna uppdelade i olika politiska partier. Låt oss antaga att en hel del arbetare från olika partier mötte upp tillsammans på ett möte. Tror någon att det är möjligt på ett sådant möte att förena alla arbetare om något av de olika partiernas program? Nej ! Om någon försökte så skulle ett fullständigt misslyckande bliva följden.

Men om någon föreslog att man gemensamt skulle genomföra ett ekonomiskt krav, löneökning eller dylikt, då skulle det vara lättare att uppnå en enighet arbetarna emellan. De skulle skjuta sina skilda politiska uppfattningar åt sidan, ty alla leva de under samma ekonomiska nödläge.

Gående ut från detta anse vi att det just är på det ekonomiska kampfältet, i ekonomiska organisationer, de största förutsättningarna finnas för att samla arbetarna till en gemensam strid mot den ekonomiska utplundring som alla arbetare lida under. Vilken partipolitisk uppfattning dessa än ha, äro de dock löneslavar.

Det är därför i främsta hand i egenskap av löneslavar arbetarna må organisera sig. Efter klasslinjer, ej efter partilinjer.

Frigörelsekampen är av ekonomisk karaktär.

Arbetareklassens strid mot förtrycket på olika områden är en kamp som är av ekonomisk karaktär, dels därför att vi på det ekonomiska området äro utsatta för det hårdaste trycket, och dels därför att det ekonomiska systemet i stort sett är grundvalen för det politiska och andliga livet. Först måste den ekonomiska frigörelsen genomföras, varefter det finnes större möjligheter att företaga ändringar på andra områden.

Karl Marx, som mer än mången annan klargjort att ekonomin är grundvalen för samhällslivet, säger i en av sina böcker : "Mina undersökningar utmytna i det resultat, att rättsförhållandena, lika väl som statsformerna, varken kunna fattas ur sig själva, eller ur det mänskliga förnuftets s. k. allmänna utveckling, utan att de ha sin rot i materiella levnadsförhållanden. Det materiella livets produktionsväsende är grunden till den sociala, politiska levnadsprocessen över huvud."

Vi vilja ej i allo ansluta oss till denna uppfattning, att all utveckling på andra områden sker först efter motsvarande materiell utveckling, ty klassmedvetna arbetare, samlade i starka ekonomiska kamporganisationer, kunna genom sina påtryckningar framskapa förändringar i vissa avseenden, då särskilt vad det gäller det politiska systemet. I den mån dessa omändringar ett resultat av arbetarnas strider på det ekonomiska området och ej på det politiska.

Medvetna revolutionärer vänta ej på vad den historiska utvecklingen kan medföra och medför, utan de vilja, så att säga, "göra historia". Först måste dock samhället komma till en viss utvecklingsgrad, och arbetarna tillräckligt genomsyrade och medvetna revolutionärer innan de kunna göra ett operativt ingripande för att få till stånd en förändring av samhällsförhållandena.

Det politiska systemets utveckling har i sina huvuddrag varit beroende av det ekonomiska tillståndet och dess förändringar. Denna sanning slår omkull alla gamla uppfattningar och har byggt upp en ny uppfattning om kampen.

När man nu kan bevisa att omändringarna först måste göras på det ekonomiska området för att få människorna fria, är det ju klart att man ej medels den politiska aktionen kan omändra samhällets ekonomiska struktur. Socialdemokrater och kommunister sätta därför den materialistiska historieuppfattningen på huvudet, då de påstå att man med politisk kamp kan ändra det ekonomiska systemet, när hela historien och hela den dagliga erfarenheten klart visar, att den ekonomiska utvecklingen först måste göras, varefter det nya ekonomiska systemet kommer att sätta sin prägel på andra områden. Det är på grund av dessa förhållanden som vi revolutionärer anse, att det måste vara den kommande ekonomiska revolutionen som skall frigöra människorna från det kapitalistiska slaveriet.

Därför gäller det för oss att arbeta för den sociala ekonomiska revolutionen. Kapitalismens tidsperiod har kanske varit och är historiskt nödvändig, men liksom föregående ekonomiska system ha dukat under när dess tid varit ute, så kommer kapitalismen även att undanträngas av en segrande arbetareklass. Kapitalismen är dödsdömd och kommer förr eller senare att efterträdas av socialismen.

Kapitalismen herre - staten slav.

Artur Engberg - socialdemokraten - skrev en gång så träffande i tidningen Arbetet i Malmö:

"Man tror att det är regering och riksdag som regera kungariket Sverige. Saliga och oskuldsfulla barnatro! Sveriges verkliga regent är varken Gustav V, Hjalmar Branting***** eller riksdagen. Det är i främsta rummet huset Wallenberg. En namnteckning av Knut Wallenberg har under vissa omständigheter större räckvidd än vilken regeringshandling som helst." Artur Engberg har så rätt. Han träffar huvudet på spiken med dessa sina ord. I vår tid med dess i trustokratisk form utvecklade kapitalism, som har absolut makt att dirigera det ekonomiska systemet, se vi politikens - och statens - i ännu högre grad fullständiga underordnande under den ekonomiska makten, kapitalismen. Till och med den internationellt kände socialdemokraten, tysken Karl Kautsky, erkände detta redan för åtskilliga år sedan i en av sina böcker, vari han bland annat framhöll "Väl växer antalet av arbetarerepresentanter i parlamenten, men alltmera sjunker denna institutions hetydelse och verksamhet i det samtidigt majoriteterna såväl som regeringarna råka i allt större beroende av den högre finansens makter."

Vid ett annat tillfälle säger Kautsky: "Kapitalistklassen härskar, men den regerar icke. Den nöjer sig med att behärska regeringen."

"Behärska regeringen." Ja, det är just rätta ordet, ty i verkligheten gör kapitalismen detta. Den dirigerar staten och dess verksamhet med hjälp av sina stora ekonomiska sammanslutningar.

Iakttagar man noga företeelserna runt omkring, så framgår därav tydligt, att de som inneha den politiska makten intet annat äro än fullständiga lekbollar i kapitalismens händer. Även i de länder där arbetarna kommit till den politiska makten äro förhållandena enahanda. Staten är endast en överbyggnad på det ekonomiska systemet.

Kapitalismen är herre - staten slaven.

Kapitalismens ekonomiska makt kan endast bekämpas med ekonomiska vapen av arbetarnas ekonomiska kamporganisationer.

Kamp inom eller utom parlamentet?

"All klasskamp är en politisk kamp", är ett vanligt argument från socialdemokratiskt och kommunistiskt håll. Dessa båda rörelsers talesmän påpeka därför att vi handla oriktigt då vi ej arbeta för Cden parlamentariska kampen. De framhålla, att om arbetareklassen som helhet ej skulle bry sig om att invälja sina representanter i de lagstiftande församlingarna, skulle därmed reaktionen få fria händer att införa sådana lagar och bestämmelser, vilka över hela linjen skulle lamslå och omöjliggöra varje organisations- och kamprörelse. Arbetarna skulle inte ens komma i tillfälle att kunna begagna den direkta aktion som vi propagera för. Därför anses det absolut nödvändigt för arbetarna att delta i lagstiftningsarbetet.

Vi ha dock aldrig sagt att vi ej vilja syssla med politik. Det vi framhållit är, att arbetarnas ekonomiska organisationer måste vara oberoende partipolitiken, men att de med kraft böra syssla med socialpolitik. Men denna socialpolitiska kamp skall föras direkt av arbetarna själva genom de ekonomiska organisationerna, föras utanför de statliga församlingarna.

Som vi förut framhållit är staten inte annat än en reflex, en spegelbild av det system som existerar utanför de parlamentariska institutionerna. Dessa yttre förhållanden sätter alltid sin prägel på staten och dess politik.

Staten är endast överbyggnaden på det rådande ekonomiska systemet, ej systemet själv.

De förändringar som företagas av de olika ländernas statliga organ, äro i de flesta fall intet annat än återsken av tillståndet utom parlamenten. Om förändringar beslutas på den parlamentariska plattformen, utan motsvarande utveckling av förhållandena i det verkliga livet, utan det levande livets påtryckningar utifrån, så blir sådana förändringar endast gällande på papperet, i lagböckerna och i parlamentsprotokollen, men tillämpas ej i det praktiska livet.

Vi ha, för att taga ett exempel, lagar mot minderårig arbetskraft, skydd för arbetarnas liv och hälsa inom industrierna, men dessa lagar brytas av arbetsgivarna på alla områden, med undantag på de platser där arbetarna genom sina organisationer tvinga arbetsgivare att hålla dem i helgd. Detta bevisar klart och tydligt att styrkan inte ligger i lagar och parlamentsbeslut utan hos de utom parlamenten befintliga sociala och ekonomiska krafterna.

Med ytterligare några exempel skall jag belysa den direkta aktionens styrka inför den beslutande parlamentariska makten.

Hur många arbetare ha inte påstått att den genomförda 8-timmarsdagen är ett verk av arbetarnas representanter i riksdagen. Rent formellt är det nog så, men ej reellt. Resultatet framtvangs av trycket utom riksdagen.

För att bevisa detta är det nödvändigt att gå något tillbaka i tiden. När arbetarörelsen först framträdde var arbetstiden ohyggligt lång. En 12 och 14 timmars arbetstid per dygn hörde inte till ovanligheterna, i en mängd arbetsområden ännu längre. Organisationerna har dock under årens lopp genom sin kamp på arbetsplatserna nedpressat arbetstiden allt mera och mera så att omedelbart före 8-timmarsdagens genomförande genom lag arbetade stora grupper inte längre än 8 timmar. Och de övriga grupperna föresatte sig att nu eller aldrig skulle ett verkligt slag slåss för att genomföra en arbetstid över hela linjen på 8-timmar. Visserligen hade riksdagens majoritet nyss beslutat att förkasta ett framlagt lagförslag om 8 timmars arbetstid, men samma riksdagsmän tvangs av arbetarklassens bestämda uppträdande och vilja till kamp, att på nytt sammanträda till urtima riksdag - för att återigen upptaga spörsmålet till behandling. Var och en som följde debatten i riksdagen vid det tillfället vet, att det inte var någon som talade för 8-timmarsdagen därför att det var till nytta för arbetarna att de fingo kortare arbetstid. Nej ! Det framhölls inte. Men väl upprepade maningar till riksdagens ledamöter att inte längre sätta sig emot detta krav, ty tiden var sådan, med dess revolutionära rörelser, och arbetarnas hot om direkt ingripande för att genomföra kravet, att det inte gick längre att undkomma beviljandet av detsamma. 8-timmarslagens genomförande blev även riksdagens beslut.

Hotet och kraften utom parlamentet tvang alltså detta att besluta vad som även utan beslutet skulle ha blivit en verklighet. Staten blev inte något annat än ett inregistreringsorgan för arbetareklassens krav, framdrivet genom hot om direkt aktion.

Reaktionen har nu åter rest sitt huvud, Man söker på nytt slå ned 8-timmarsdagen och arbetarna tigger nu riksdagsmännen att låta bli det. Och för att hindra 8-timmarsdagens fall manas till samling om valurnorna.

Det är dock ej nödvändigt att tigga parlamentet om hjälp i den sak, där arbetarna kunna handla själva. Bry er inte om parlamentet i denna sak, skydda istället 8-timmarsdagen med hjälp av de ekonomiska kamporganisationerna. Om riksdagsmännen vilja tumma på 8-timmarslagen, så förklara för dem att

det spelar ingen roll. Besluta gärna 24 timmars arbetsdag per dygn, det intresserar oss ej, ty genom de ekonomiska organisationernas hjälp skall tillses att det inte arbetas en minut längre än 8 timmar per dygn. Inför ett sådant uppträdande av en enig arbetareklass äro lagar om längre arbetstid endast pappersparagrafer utan praktiskt värde i det verkliga livet.

Samma förhållande vad det gäller lagar mot strejk. Han säger att arbetarna måste skydda sig mot dessa genom ett kraftigt deltagande i valkampen, genom att invälja arbetarerepresentanter i riksdagen. Den vägen anses som den enda att gå för att undvika attentat mot arbetarnas strejkrätt.

För det första vill jag dock fastslå att vi inte ha den minsta garanti att strejkrätten bevaras genom en arbetaremajoritet i parlamentet! Erfarenheten visar den absoluta motsatsen. I de länder arbetarna ha varit eller äro vid den politiska makten ha upprepade attentat skett mot strejkrätten från de arbetarerepresentanter som behärska regeringstaburettorna.

Arbetareklassens direkta aktion är tillräcklig för att åt arbetarna bevara strejkrätten. Låt de maktavande stifta lagar mot strejker. Låtså som de inte existerar. Strejka ändå! Myndigheterna kunna inte häkta alla, inte dömma alla. Och kunde man det så spelar ju det ingen roll. Strejken pågår ju fortfarande, arbetsplatserna ligga fortfarande öde och tomma och de strejkande ha mat och logi av myndigheterna under tiden strejken fortsätter. Var och en förstår att ett massuppträdande av arbetareklassen mot försöken att kravbinda arbetarna med lagar och bestämmelser måste medföra att lagarnas värde förintas och krossas, och blir utan betydelse i kampen mot arbetareklassens rörelsefrihet.

Med den direkta aktionens vapen kan man även framtvunga en politisk regimändring inom staten. Det var med generalstrejkens vapen som Tysklands arbetare tvingade den reaktionära Kapp-regeringen att avdunsta från regeringsmakten. Sammaledes i Danmark för några år sedan, där man med generalstrejksvapnet, eller rättare bara med generalstrejkshotet störtade en reaktionär regering.

I dessa båda fall framtvungade arbetarna en politisk regimförändring, inte genom att förlägga kampen inom parlamenten, utan genom ett kraftigt utnyttjande av den direkta aktionens segerbringande metoder utom parlamenten. Likväl finnes de som påpeka att det är omöjligt att vinna inflytande över politiska förhållanden, om arbetarna ej deltaga i den parlamentariska partikampen. De ovan anförda exemplen torde dock klart nog visa att ingenting är oriktigare.

Arbetareklassens ekonomiska kamporganisationer är just den utanför parlamenten verksamma makt, varmed arbetarna på alla områden kunna hävda sina socialpolitiska intressen, och med vars hjälp även de parlamentariska institutionerna kunna böjas. Ingen regering, intet parlament, intet arbetsköpardöme, med alla sina brutala våldsinstitutioner, kan motstå arbetareklassens tryck om dess makt fullt utnyttjas. Ute i det levande livet, utanför parlamenten skall den verkliga revolutionära klasskampen föras.

Kampen mot militarismen, arbetareklassens bödel.

En annan viktig fråga för arbetareklassen just nu är ställningen till militarismen. Även den måste klargöras.

"Arbetarna ha intet fosterland, man kan ej frantaga dem vad de ej äga," var en av den internationella arbetarörelsens bärande ideer, som särskilt under den

första Internationalens dagar väckte den starkaste anklang bland arbetarna. Det var ett kraftigt påpekande av arbetareklassens egendomslöshet, och som en följd därav intogs en klar antimilitaristisk ståndpunkt. Ingen kompromiss med nationalism och militarism var den tidens lösen bland all världens socialister, och kampen mot det militära eländet var då klarare och mera medvetet socialistisk än nu.

Men åren gingo, och med den blev arbetarerörelsen alltmer moderat. Så även vad det gäller ställningen till militärfrågan. I och med att arbetarerörelsen fick ett större partipolitiskt inflytande, även om detta inflytande ej ändrade arbetarnas ekonomiska ställning till det bättre, så frångick arbetarerörelsen i stor utsträckning sin gamla klara ståndpunkt till krig och militarism.

Som socialister måste vi göra klart för oss att krigen ingenting annat är än kapitalistiska intressekonflikter om råvaror och varumarknader, att det är de hänsynslösa kapitalisterna, som bakom de diplomatiska kulisserna dirigerar de olika ländernas folk mot varandra till blodiga slaktningar.

Militarismen har dessutom vid talrika tillfällen använts mot arbetareklassens försök att genomföra större mänskliga rättigheter, och många äro de blodiga blad i arbetarerörelsens historia, vilka dystert tala om hur kapitalismen, med hjälp av militarismen blodigt undertryckt arbetareklassen i dess frigörelsekamp.

Militarismen, denna arbetareklassens bödel, måste förintas, krossas!

De parlamentariska partierna hålla nu som bäst på att slåss om den militaristiska hydran. Kampen i detta avseende mellan partierna gäller dock inte militarismens vara eller icke vara. Alla förklara med en mun att militarismen skall bevaras i mer eller mindre utsträckning. Inte ens kommunisterna stå på avvärningens klara ståndpunkt ty med sin "röda" militarism visar även de att våldssystemet skall bevaras och vidare utvecklas. Arbetareklassen har således ej att vänta att det militära eländet skall avskaffas genom den parlamentariska kampen, genom arbetarnas representanter i dessa politiska församlingar. Dock ej att förundra sig över ty varje stat är uppbyggd på våld och förtryck varav följer, att varje parti som vill erövra den politiska makten, och bevara densamma, måste stödja sig på statens militära maktmedel. Det ligger därför i sakens natur att de politiska partierna ej vilja ställa sig på en konsekvent antimilitaristisk ståndpunkt. I de länder där arbetarna kommit att behärska regeringstaburetterna visas mer än annorstädes att de politiska arbetarpartierna äro lika goda kålsupare i denna fråga som vilket som helst annat politiskt parlamentariskt parti. Något annat är ju ej heller att vänta av partier vars syftemål är att erövra och bevara statsvåldet. Vi anse dessutom att det partipolitiska arbetet i parlamenten inte är den maktfaktor, som behöves för att kunna med resultat föra den nödvändiga striden mot krig och militarism. Gångna tiders erfarenheter ha klart bevisat riktigheten av denna vår värdesättning av parlamentsarbetet.

Hur var det inte när världskriget utbröt? Jo, arbetarna hade visserligen en mängd representanter i de olika staternas parlament, men dessa representanter kommo ej ens i tillfälle att hålla vackra tal mot kriget, därför att parlamenten vid krigsutbrottet blevo trängda åt sidan. Representanterna fingo permission att resa hem, och parlamentsammanträdena blevo uppskjutna på obestämd tid.

Kriget blev verklighet utan en tillstymmelse till motstånd på den parlamentariska plattformen. Allt talar således för att arbetareklassen måste förlägga sin kamp mot militarismen utanför parlamenten. Det måste vara massorna själva som med sin egen direkta aktion igångsätter en intensiv och oförsonlig strid mot det militära eländet. Tro därför inte att militarismen skall

dö under liktal i parlamenten utan skall densamma krossas av arbetarna själva genom utomparlamentarisk aktion.

En omfattande och klar antimilitaristisk agitation måste igångsättas överallt. Bland arbetarna, bland soldaterna. Sprid olydnadens anda bland militarismens offer, soldaterna. Lär dem att inse att de i sina lysande uniformer endast äro lekbollar i de maktägandes händer, endast maskindelar i det stora samhällsmaskineri som oavbrutet arbetar för att skaffa guld och lycka åt ett litet fåtal av människorna, kapitalisterna. Lär dem till slut att inse att den dag de sluta upp med att vara villiga och lydiga militära redskap i kapitalismens händer, är ett stort steg taget hän mot militarismens krossande. Militarismen kan nämligen endast bestå så länge det finnes individer som låna sig till redskap för densamma.

Arbetarna, som producenter, måste även påverkas för verkligt antimilitär kamp. Lär dem att det just är i egenskap av producenter de bäst kunna föra den kampen till ett lyckligt slut, militarismens fullständiga krossande.

Man talar rätt så mycket i dessa dagar om maskinarmé. Ett mycket träffande uttryck för övrigt, ty nutida krig och det militära eländet i övrigt kan inte upprätthållas utan att hela samhällsmaskineriet måste vara i intensivt arbete. Det är inte endast soldaterna ute på slagfälten som föra krigen utan även den omfattande krigsindustrien måste vara i full verksamhet för att förse de krigförande arméerna med alla de krigsförnödenheter utan vilka de moderna krigen inte kunna föras.

Det är arbetareklassens stora massor som utgöra majoriteten i nutidens stora miljonarméer. Utan deras medverkan skulle krigen vara svåra att föra, ty om överklassen ensamt skulle utgöra kanonfödan skulle krigens dagar snart vara räknade.

Det är arbetareklassen, miljoner män och kvinnor, som inom krigsindustrierna, genom sitt arbete frambringar den nödvändiga krigsmaterialen. Det är post-, telegraf- och telefonarbetare som sända fram mobiliseringsorderna, det är järnvägsmännen som transporterar fram miljonarméerna till slaktfronterna, och under krigens gång transporterar all den krigsmaterial som behöves för krigens förande. Det är arbetarna inom fabriker, verkstäder och andra arbetsplatser som tillverka kanoner, gevär, ammunition och annat djävulskt krigsmaterial. Det är arbetarna som bygger fästningarna och pansarfartygen, eller kort sagt; det är arbetareklassen som genom sitt deltagande i krigen, genom sitt intensiva arbete inom krigsindustrierna håller den militära mordgalenskapen vid liv.

Med utgående från detta klara faktum måste konsekvensen vara den att utan detta arbete, utan detta deltagande i mordorgierna är krigens och militarismens saga all.

Agitationen måste därför inriktas på en arbetareklassens direkta aktion mot krig och militarism. Generalstrejk mot krig, se där vapnet som har förmåga att förhindra de blodiga slaktningarna mellan människorna, vilka i själva verket inte ha något otalt med varandra.

Men låt oss inte vänta tills ett krigsutbrott för att resa den direkta aktionens segerbringande metoder i detta avseende. Redan under fredstid bör början ske. Redan nu bör en kraftig propaganda igångsättas för att söka förmå arbetarna att inte någonsin tillverka mordredskapen. Att blockera varje sådan vara.

I detta avseende är det de ekonomiska kamporganisationerna som äro de kraftigaste antimilitaristiska vapnen för denna direkta aktion. Därför måste dessa organisationer genomsyras av idéen om militarismens krossande medels den direkta aktionen.

Till antimilitärt arbete överallt. Planmässigt och metodiskt. Arbetareklassen måste vinnas för den direkta aktionen för att inte på nytt bli utkastade till blodiga slaktningar.

Erövra arbetsplatsen - ej parlamentet !

Kampen för produktionens övertagande har varit det centrala i arbetareklassens kamp världen runt. Men tiden för uppnåendet av detta mål var satt på framtiden. Det har varit en idé, värdig att kämpa för, men ett väldigt organisationsarbete måste först utföras innan arbetarna i praktiken kunna tänkas genomföra detsamma.

Nu står dock arbetareklassen ett långt stycke närmare detta mål. Kriegen och de stora världsrevolutionära händelserna ha gjort detta spörsmål högaktuellt. Förhållandena i sig själv och arbetarnas påtryckningar ha förorsakat att tanken på en förändring av produktionssystemet har blivit levande.

Men det är inte nog med att tanken om produktionens övertagande av arbetareklassen göres levande, det är även i första hand nödvändigt att vi klarlägga för oss hur ett kommande socialistiskt produktionssystem skall uppbyggas. Det är nämligen ingen barnlek att övertaga det stora och mycket invecklade produktions- och fördelningssystemet. Om inte det kan göras på ett ordentligt sätt, så kunna vi ej heller införa de lyckligare samhällsförhållanden som arbetarerörelsen under så många år har kämpat för. Socialdemokraterna kämpa nästan över hela linjen för statens övertagande av produktionen. Världskriget med sina statsingripande på olika produktionsområden har dock bevisat statens oduglighet som fördelnings- och produktionsorgan. I de länder revolutionerna framtvingat statens försök att lösa produktionsproblemen har resultatet endast blivit statens fullständiga fiasko. Och på grund av dessa erfarenheter har statssocialismen alltmera tappat i inflytande. De statssocialistiska idéerna skaka i sina grundvalar. Redan för många år sedan påpekade anarkister och syndikalister att statssystemet var förkastligt, att det inte gick an att realisera om man därmed menade socialismens införande. Vi ha istället hävdad att arbetareklassens strävan bör gå ut på att erövra arbetsplatserna genom sina ekonomiska kamporganisationer och att icke kasta bort tid på en betydelselös strid för att erövra parlamenten, de politiska institutionerna.

Socialismens genomförande är i första hand ett ekonomiskt problem. Det gäller att avskaffa det förtryck och den utsugning som råder på arbetsplatserna, att tillkämpa sig större kontroll på arbetsplatserna, samt med hjälp av de ekonomiska organisationerna slå ned kapitalismen och införa en socialistisk samhälls- och produktionsordning. Den revolutionära kamp arbetarna måste föra bör gå ut på att bygga upp det nya samhället från grunden. Organisationerna må icke endast uppbyggas som kamporganisationer för kapitalismens störtande utan även till dugliga produktionsorgan, färdiga till att i detalj fortsätta med produktionen sedan kapitalismen har trängts tillbaka. Revolutionens möjligheter till seger avhänger till huvudsaklig del på arbetarnas förmåga att få igång och upprätthålla produktionen. Detta kan endast ske genom produktionens övertagande av arbetarnas rent ekonomiska organisationer, vilka redan förut delvis behärska produktionsområdet genom sina medlemmar som dagligen utföra arbetet inom industrierna.

Staten däremot kan intet frambringa, intet producera. De vackraste socialiseringslagar kunna intet uträtta, om icke arbetarna på det ekonomiska området äro mogna till att övertaga produktionen. På detta hänger det hela,

om det skall lyckas eller ej. Statens förmåga är lika med noll i detta spörsmål. Staten kan aldrig bli något produktionsorgan, vilket däremot de ekonomiska organisationerna kunna.

Till och med socialdemokraterna ha tvingats av erfarenheterna att, åtminstone delvis, erkänna detta. En hel del av dem ha under den senaste tiden betänkligt börjat att sväva på målet vad det gäller statens förmåga att genomföra en socialistisk samhällsordning.

På den näst föregående kongress som Sveriges socialdemokratiska arbetareparti hade, höll en av partiets mera framträdande personligheter, Ernst Wigforss, ett föredrag om den ekonomiska demokratin, särskilt uppehållande sig vid de engelska arbetarnas kamp för att uppnå inflytande över industrien. Han påpekade då bland annat, "att de strömningar, som förnämligast behärskade de engelska arbetarna, bottnade icke i socialdemokratin utan i syndikalismen", och fortsatte: "tiden för socialismens genomförande är inne då arbetarna ha förskaffat sig kunskaper och teknisk färdighet att leda och sköta de stora industrierna och ersätta de nuvarande industriledarna." En annan av partiets män, Nils Karleby, framförde, vid samma tillfälle, tanken på samhällelig äganderätt men "fri organisation av produktionen", visserligen under statens kontroll.

Denna tankegång var genomgående på denna kongress och därför kunde en annan av partiets ledande män, riksdagsman Artur Engberg, uttala att han "gladde sig åt att socialdemokraterna lärt att en socialistisk produktionsordning icke var statssocialism", och framhöll vidare att "de ekonomiska organisationerna, fackföreningarna måste vidga sin uppgift och omfatta även den socialistiska uppbyggande verksamheten". Rätt så betecknande uttalanden från det parti som här i Sverige förut gjort sig till tolk för de statssocialistiska principerna. Det visar klart att parlamentarismen som kampvapen för socialismens genomförande håller på att övergivas och att arbetarnes ekonomiska kamporganisationer äro de mest lämpliga organen i kampen för att störta det nuvarande samhällssystemet samt framför allt att dessa organ äro de enda, som ha möjlighet för det rent produktiva uppbyggandet.

De ekonomiska organisationerna äro således de mest lämpliga produktionsorganen under ett socialistiskt samhällssystem. Det gäller därför att göra dessa fullständigt dugliga därtill. Diskussioner om detta spörsmål böra tagas upp överallt. Alla arbetare må göras förtrogna med denna lösning av samhällsproblemet. Organisationerna böra redan nu uppbyggas på ett sådant sätt att de bliva lämpliga produktionsorgan.

När arbetarna få dessa organ färdiga, när de få ett större grepp om de ekonomiska organisationsspörsmålen, så ha de även därmed större möjligheter att lösa det sociala frigörelseproblemet. Med organisationernas hjälp, genom deras oupphörliga ingripanden, kunna arbetarna tränga framåt på det sociala, ekonomiska kampfältet, tvinga kapitalismen tillbaka på punkt efter punkt, för att slutligen tränga den fullständigt bort från den profiterande ställning, som den nu intar.

Det gäller nu mera än någonsin för arbetareklassen att med all kraft gå i breschen för den sociala slutuppställningen. Länge nog har förtrycket och utsugningen brutalt florerat, varför det bör vara en hederssak för arbetarna, att föra den nödvändiga kampen mot den utsugande klassen. Inte genom parlamentarisk kamp, genom lagar och bestämmelser utan genom direkt aktion ute på arbetsplatserna för deras erövring.

De ekonomiska organisationerna måste slutföra sin uppgift som kapitalismens nedrivare och socialismens uppbyggare.

***** Artikeln skrevs då Branting var regeringschef för den socialdemokratiska regeringen.

 Tillbaka

www.folkmakt.nu

